



دانشگاه خوارزمی

معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی

آیین نامه و شیوه‌نامه‌ی اجرایی

## دوره‌ی دکترای تخصصی (Ph.D.) دانشگاه خوارزمی

به شیوه‌ی آموزشی - پژوهشی

بر اساس ضوابط آیین‌نامه یکپارچه شماره ۲/۴۳۰۶۹ مورخ ۹۷/۳/۱

این شیوه‌نامه به صورت نهایی در جلسه شورای آموزشی دانشگاه مورخ ۲۴ آذر ۱۳۹۹ به تصویب نهایی رسیده و اجرای آن برای دانشجویان دکترای ورودی سال ۱۳۹۷ و به بعد الزامی است.

ویراست دوم

پاییز ۱۳۹۹

## فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۲	مقدمه
۳	تعاریف
۴	ماده ۱. هدف
۴	ماده ۲. شرط ورود به دانشگاه
۶	ماده ۳. نظام آموزش در دانشگاه
۶	ماده ۴. پذیرش دانشجو
۷	ماده ۵. استفاده از آموزش رایگان
۷	ماده ۶. حضور دانشجو
۸	ماده ۷. ارزشیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو
۸	ماده ۸. مدت مجاز تحصیل در دوره دکتری تخصصی
۹	ماده ۹. تعداد واحدهای درسی دوره دکتری تخصصی
۹	ماده ۱۰. نمره ارزشیابی درس و ارزیابی جامع
۱۳	ماده ۱۱. تغییر رشته و انتقال دانشجوی دوره دکتری تخصصی
۱۳	ماده ۱۲. طرح پیشنهادی رساله دکتری
۱۴	ماده ۱۳. تعیین استاد راهنما
۱۵	ماده ۱۴. دفاع از رساله دکتری
۱۸	ماده ۱۵. نمره رساله دکتری
۱۹	ماده ۱۶. ملاک دانش آموختگی
۱۹	ماده ۱۷. تخلف علمی دانشجو
۲۰	ماده ۱۸. مسئولیت حسن اجرای شیوه نامه ی دکتری
۲۱	فرم تاییدیه رساله
۲۲	فرم گزارش ۶ ماهه

## مقدمه

رشد پرشتاب علم و فناوری و تحولات عظیم اجتماعی و اقتصادی به خصوص اهداف برنامه‌های توسعه و سند چشم‌انداز بیست‌ساله جمهوری اسلامی ایران، شرایطی را برای دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی پدید آورده است که وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برای ایجاد تحول راهبردی در علم و فناوری و توجه بیشتر به پژوهش، تربیت نیروهای متعهد، متخصص و ماهر را از طریق تنوع در شیوه پذیرش دانشجویان در دوره‌ی دکتری در صدر اولویت‌های کاری خود قرار داده است. برای نیل به اهداف پیش روی، اولین شیوه نامه بر اساس آیین‌نامه آموزشی مصوب وزارت عتف به شماره ۲/۴۳۰۶۹ در اسفند ۱۳۹۷ تهیه و تصویب گردید. پس از یک سال و اندی از اجرای این شیوه نامه، تجدیدنظر این سند در دستور کار شورای آموزشی دانشگاه قرار گرفت و در نهایت، پس از جمع‌آوری نظریه‌های کارشناسی و بررسی در جلسات مختلف کارگروه تخصصی، سند حاضر که دومین ویراست شیوه‌نامه دکتری بر اساس آیین‌نامه‌ی یکپارچه است تدوین گردید. لازم به تأکید است که برگزاری دوره‌ی دکتری و ادامه‌ی آن، صرفاً با مجوز شورای گسترش آموزش عالی و دارا بودن شرایط لازم مجاز خواهد بود. جهت جلوگیری از ابهامات در برگزاری دوره دکتری و اختیاراتی که آیین‌نامه مصوب به دانشگاه‌ها داده است این شیوه‌نامه اجرایی تهیه‌شده و اجرای آن برای کلیه دانشکده‌های دانشگاه خوارزمی الزامی است. برای راحتی دسترسی هم آیین‌نامه‌ی ابلاغی وزارت عتف و هم شیوه‌نامه پیشنهادی دانشگاه خوارزمی در یک سند تدوین گردید که موارد شیوه‌نامه و تبصره‌های آن در داخل کادر ارایه گردیده است.

## تعاریف

برای رعایت اختصار، تعاریف زیر در این شیوه نامه به کار می رود:

وزارت: منظور وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.

دوره ی دکتری: منظور دوره ی دکترای تخصصی (Ph.D) است.

دانشگاه/ مؤسسه: منظور «دانشگاه خوارزمی» است.

دانشکده: منظور هر یک از دانشکده های دانشگاه خوارزمی است که طبق مقررات، دانشجوی دوره دکتری می پذیرند.

دانشجو: منظور پذیرفته شدگان دوره ی دکتری است که مرحله گزینش را طی کرده و در دانشگاه خوارزمی ثبت نام نموده اند.

گروه: منظور کوچک ترین واحد سازمانی آموزشی یا پژوهشی دانشگاه است.

آیین نامه: منظور آیین نامه ی یکپارچه ی ابلاغی وزارت عتف به شماره ۲/۴۳۰۶۹ است.

رساله: منظور فعالیت پژوهشی است که دانشجوی دکتری در زمینه رشته تحصیلی مربوط و تحت راهنمایی استاد (ان) راهنما و مشاور انجام می دهد.

استاد راهنما: یکی از اعضای هیأت علمی دارای مدرک دکتری تخصصی است که مسئولیت راهنمایی دانشجو را در طول دوره دکتری به عهده دارد.

استاد مشاور: یکی از اعضای هیأت علمی دارای مدرک دکتری تخصصی یا متخصصان حرفه ای است که مسئولیت مشاوره دانشجو را در انجام رساله به عهده دارند.

هیأت داوران: مجموعه متشکل از اعضای هیأت علمی یا متخصصان حرفه ای است که مسئولیت ارزیابی رساله دانشجو را بر عهده دارند.

شورا: منظور شورای آموزشی و یا شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه است.

## ماده ۱. هدف

هدف از تدوین این آیین نامه، انتظام بخشیدن به امور تحصیلی دانشجویان از طریق تعیین چارچوب قانونی برای اجرای هماهنگ، یکپارچه و صحیح برنامه های آموزشی و پژوهشی دانشگاه ها و مؤسسه های آموزش عالی کشور به منظور تربیت نیروی انسانی متخصص، متعهد، آشنا با علم و آخرین دستاوردهای علمی، و منطبق با نیازهای جامعه، در راستای بهره گیری بهینه از ظرفیت های موجود برای ارتقای سطح کیفی آموزش و پژوهش در دوره دکتری تخصصی است.

## ماده ۲. شرط ورود به دانشگاه

شرط ورود به دانشگاه، تأیید شایستگی های عمومی از طریق پذیرفته شدن در آزمون ورودی و یا کسب پذیرش از دانشگاه طبق ضوابط و مقررات مصوب وزارت است.

### شرایط ورود به مقطع دکتری

تبصره ۱. این شیوه نامه برای اجرای دوره ی دکتری تخصصی به شیوه ی «آموزشی- پژوهشی» است.

تبصره ۲. برای ورود به دوره ی دکتری، داشتن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد یا دکترای حرفه ای از یکی از دانشگاه های داخل یا خارج از کشور که مورد تأیید وزارت عتف یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باشد الزامی است.

تبصره ۳. پذیرش دانشجوی مشمول مقررات استعداد های درخشان طبق مصوبات شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت عتف و مصوبات شورای آموزشی دانشگاه خوارزمی است.

تبصره ۴. پذیرش داوطلبان خارجی (اتباع بین المللی) طبق مصوبات مراجع ذی ربط (وزارت عتف، معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی و همچنین مدیریت بین الملل دانشگاه خوارزمی) انجام خواهد گرفت.

تبصره ۵. دانشجوی دوره دکتری تخصصی دانشگاه های خارج می تواند طبق آیین نامه انتقال دانشجویان خارج به داخل، مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در پردیس دانشگاه پذیرش شود.

### احراز توانایی در زبان خارجی

**تبصره ۶.** دانشجویان دوره دکتری در صورت قبولی نهایی در دانشگاه خوارزمی موظف به ارائه مدرک بسندگی نمره زبان مورد تأیید دانشگاه قبل از برگزاری آزمون جامع خود هستند. احراز توانایی دانشجو در به کارگیری زبان خارجی از طریق آزمون های مصوب شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه مطابق جدول زیر صورت می پذیرد.

آزمون تتال دانشگاه الزهرا (از ۱۰۰)	آزمون اشتمال دانشگاه تهران (از ۱۰۰)	آزمون زبان دانشگاه تربیت مدرس (از ۱۰۰)	آزمون زبان دانشگاه تهران (از ۱۰۰)	TOEFL IBT (از ۱۲۰)	TOLIMO (از ۶۷۷)	TOEFL PAPER BASE (از ۶۷۷)	IELTS (از ۹)	MSRT (از ۱۰۰)	دانشگاه خوارزمی KELT (از ۱۰۰)	
		۶۰	۶۰	۶۰	۵۰۰	۴۵۰	۵٫۵	۵۰	۶۰	همه رشته ها بجز رشته های زبان های خارجی
		۴۸	۴۸	۴۸	۴۰۰	۳۶۰	۴٫۴	۴۰	۴۸	رشته ی زبان و ادبیات فارسی
۶۵	۷۰	۶۰	۶۰	۶۰	۵۰۰	۴۵۰	۵٫۵	۵۰	۶۰	رشته های فقه و حقوق اسلامی-علوم قرآن و حدیث-حکمت متعالیه
۷۵	۸۰	۴۸	۴۸	۴۸	۴۰۰	۳۶۰	۴٫۴	۴۰	۴۸	ادبیات عرب
		۴۲	۴۲	۴۲	۳۵۰	۳۱۵	۳٫۸۵	۳۵	۴۲	سهمیه ایثارگران
		۴۸	۴۸	۴۸	۴۰۰	۳۶۰	۴٫۴	۴۰	۴۸	سهمیه مربیان رسمی دانشگاه ها
		۴۲	۴۲	۴۲	۳۵۰	۳۱۵	۳٫۸۵	۳۵	۴۲	سهمیه دانشجویان اتباع بین المللی

**تبصره ۷.** کلیه دانشجویان اعم از روزانه، پردیس، نوبت دوم و همچنین دانشجویانی که غیر از طریق آزمون تخصصی سازمان سنجش آموزش کشور پذیرفته می شوند (دانشجویان تبدیل خارج به داخل، استعدادهای درخشان، راتبه های وزارت عتف، اتباع بین المللی و...) در احراز توانایی به کارگیری زبان خارجی ملزم به رعایت مفاد تبصره ۷، پیش از درخواست مجوز ارزیابی جامع هستند.

**تبصره ۸.** دانشجویانی که در بدو ورود به دوره ی دکتری، حدنصاب نمره ی زبان خارجی را احراز نموده باشند، به شرط آن که بیش از دو سال از تاریخ آن نگذشته باشد، مدرک زبان آنها مورد قبول است.

**تبصره ۹.** برای دانشجویان بین المللی که نوع زبان بسندگی زبان خارجی رشته تحصیلی آنان مطابق با زبان مادری ایشان می باشد ارایه نمره زبان مذکور الزامی نیست. در موارد استثنا مطابق با چارچوب تفاهم نامه برای پذیرش دانشجوی بین الملل صورت پذیرد.

### ماده ۳. نظام آموزش در دانشگاه

آموزش در دانشگاه مبتنی بر نظام واحدی است.

### ماده ۴. پذیرش دانشجو

دانشگاه موظف است برای دوره‌ای که مجوز آن را از مراجع قانونی دریافت نموده است، دانشجو بپذیرد و فقط برنامه‌های آموزشی و درسی که بر اساس ضوابط ابلاغی وزارت تدوین گردیده، را اجرا نماید.

#### ارایه دروس دکتری

**تبصره ۱.** در ارائه دروس دوره دکتری رعایت عناوین، سرفصل‌ها و مدرّسان، بر اساس برنامه درسی مصوب الزامی است. همچنین به‌کارگیری مدرّسان مدعو، منوط به ارسال دلایل توجیهی گروه و مستندات احراز شرایط مدرّس به شورای دانشکده و اخذ مجوز از آن است.

**تبصره ۲.** برگزاری دروس دکتری به‌صورت تحت نظر مجاز نیست و در شرایط استثنایی منوط به تصویب در شورای آموزشی دانشگاه است.

**تبصره ۳.** در صورت ارائه درس سمینار، دانشجویان باید یک سخنرانی از نتیجه مطالعات خود در این درس را در دانشکده مربوط با اعلام رسمی و نظارت گروه آموزشی ارائه دهند. موضوع سمینارها نیز باید در راستا و هماهنگ با موضوع رساله باشد.

**تبصره ۴.** گروه‌های مجری دوره‌ی دکتری در راستای تحقق اهداف ذیل، موظف‌اند حداقل هر پنج سال یک‌بار برنامه‌ی درسی و محتوای دروس دوره را مطابق با مقررات، بازنگری و جهت تصویب در کمیته بازنگری، شورای تحصیلات تکمیلی و شورای دانشگاه پیشنهاد نمایند:

الف) به‌روز کردن محتوای دروس در راستای تحولات علوم و فناوری

ب) انطباق برنامه‌های درسی با نیازهای علمی و فنی کشور

پ) استفاده از منابع علمی و نرم‌افزارهای تخصصی جدید

ت) به‌کارگیری شیوه‌های نوین آموزشی

#### شرایط تدریس در مقطع دکتری

**تبصره ۵.** اعضاء هیأت‌علمی که در دوره‌های دکترای تخصصی تدریس می‌کنند علاوه بر شرایط عمومی مندرج در آئین‌نامه آموزشی دوره دکتری تخصصی مصوب وزارت عتف باید دارای شرایط زیر باشند:

الف- داشتن حداقل ۲ سال سابقه تدریس مستقل در مقطع کارشناسی ارشد در دانشگاه خوارزمی به همراه اخذ ترفیع دو سال گذشته و راهنمایی موفقیت آمیز دست کم ۱ پایان‌نامه در مقطع کارشناسی ارشد.

ب- موافقت گروه آموزشی و شورا دانشکده و همچنین اخذ دست کم نمره ۱۷ در میانگین ارزشیابی دانشجویان

## ماده ۵. استفاده از آموزش رایگان

آموزش رایگان برای هر دانشجو، در هر دوره تحصیلی صرفاً یکبار امکان پذیر است. تبصره. دانشجوی مشمول آموزش رایگان، در صورت حذف درس به تشخیص دانشگاه یا به دست نیاوردن نمره قبولی در هر درس، برای انتخاب مجدد همان درس یا درس جایگزین آن، موظف به پرداخت هزینه درس مطابق تعرفه مصوب هیأت امنای دانشگاه است.

## ماده ۶. حضور دانشجو

حضور دانشجو در تمام جلسات کلاس درس دوره های تحصیلی حضوری الزامی است. تبصره. اگر دانشجو در درسی بیش از ۳/۱۶ جلسات کلاس و یا در جلسه امتحان پایان نیمسال همان درس، غیبت کند، نمره آن درس صفر خواهد شد. در صورتی که به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه، غیبت دانشجو موجه تشخیص داده شود، آن درس صفر، از مجموع درس های آن نیمسال حذف می شود.

### قوانین دوره آموزشی

- تبصره ۱. مرحله آموزشی با پذیرفته شدن داوطلب آغاز می شود و با قبولی در ارزیابی جامع پایان می یابد.
- تبصره ۲. کلاس درس دوره دکتری با حداقل ۳ دانشجو رسمیت می یابد. از این رو گروه های آموزشی موظف به رعایت ظرفیت پذیرش دانشجو در هر سال تحصیلی هستند.
- تبصره ۳. گروه های آموزشی موظف اند برنامه ارائه دروس ۳ و ۴ واحدی را حداقل در ۲ نوبت و در دو روز متفاوت در هفته تنظیم نمایند.
- تبصره ۴. در صورتی که واحدهای انتخابی یا باقیمانده دانشجو در پایان هر نیمسال به تشخیص دانشگاه، بنا به دلایل موجه و خارج از اراده دانشجو کمتر از ۶ واحد شود با تایید معاون آموزشی دانشکده، این نیمسال به عنوان یک نیمسال کامل در سنوات تحصیلی وی محسوب می شود.
- تبصره ۵. دانشجوی مشمول آموزش رایگان، در صورت غیبت در کلاس یا جلسه امتحان، برای اخذ مجدد آن درس موظف به پرداخت هزینه طبق تعرفه هیأت امناء دانشگاه است.
- تبصره ۶. در موارد خاص که دانشجو عذر موجه داشته باشد، به شرط دارا بودن سنوات تحصیلی، پس از تأیید استاد راهنما، گروه آموزشی، شورای دانشکده و موافقت شورای آموزشی دانشگاه، می تواند از حداکثر دو نیمسال مرخصی تحصیلی یا حذف نیمسال با احتساب در سنوات استفاده کند. در این موارد، درخواست مرخصی باید پیش از آغاز ثبت نام به آموزش دانشکده ی مربوطه ارائه شود. در صورتی که دانشجو دارای سنوات تحصیلی نباشد کمیسیون موارد خاص دانشگاه مجاز به بررسی خاص بودن وضعیت دانشجو و تصمیم گیری در این باره است.
- تبصره ۷. حذف اضطراری در دوره دکتری امکان پذیر نیست.
- تبصره ۸. حذف پزشکی یک یا چند درس برای دانشجویانی که به دلایل بیماری نابهنگام یا بستری در بیمارستان قادر به شرکت در جلسه امتحان نبوده و قبل از شروع امتحان و یا حداکثر ۷۲ ساعت بعد از امتحان با مراجعه حضوری، بیماری آن ها به تأیید پزشک معتمد دانشگاه رسیده باشد با تصویب آموزش دانشکده و دانشگاه امکان پذیر است.



**تبصره ۹.** اگر دانشجو در جلسه امتحان پایان نیمسال آن درس غیبت کند در صورت غیرموجه بودن غیبت دانشجو در آن درس نمره صفر منظور می‌شود. در هر صورت دانشجو برای انتخاب مجدد درس لازم است هزینه مربوط به آن را پرداخت نماید.

**تبصره ۱۰.** چنانچه دانشجوی شهریه‌پرداز (دوره دوم و پردیس) درخواست انصراف خود را از دو هفته تا دو ماه از آغاز نیمسال تحصیلی ارائه دهد، طبق مصوبه هیات امناء ملزم به پرداخت شهریه ثابت است. اگر درخواست بعد از زمان یادشده باشد، لازم است شهریه به صورت کامل پرداخت گردد.

**تبصره ۱۱.** چنانچه دانشجوی روزانه مشمول آموزش رایگان در هر بازه زمانی از نیمسال از ادامه تحصیل انصراف دهد، ملزم به پرداخت هزینه آموزش رایگان کل نیمسال مطابق ضوابط سازمان امور دانشجویان است.

### **ماده ۷. ارزشیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو**

پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس، توسط عضو هیأت علمی یا مدرس همان درس و بر اساس حضور، شرکت در فعالیت‌های کلاسی و نتایج امتحانات ارزشیابی می‌شود.  
**تبصره.** برگزاری آزمون کتبی برای درس‌های نظری الزامی است.

**تبصره ۱.** حضور استاد درس در جلسه امتحان الزامی است.

**تبصره ۲.** استاد هر یک از دروس دوره دکتری موظف است نمره درس مربوط را حداکثر ۴۰ روز پس از زمان برگزاری امتحان از طریق سامانه آموزشی گلستان اعلام و قطعی نماید. در غیر این صورت این امر تخلف آموزشی محسوب می‌شود و درج نمره منوط به مجوز آموزش دانشگاه خواهد بود.

**تبصره ۳.** عدم اعلام نمره در بازه زمانی مقرر مطابق با تبصره ۲ و یا تغییر نمره درس منوط به درج در پرونده آموزشی استاد و کسر امتیاز از ماده ۲ آیین‌نامه ارتقا اعضای هیأت علمی مطابق تصمیم شورای آموزشی دانشگاه خواهد بود.

### **ماده ۸. مدت مجاز تحصیل در دوره دکتری تخصصی**

مدت مجاز تحصیل در دوره دکتری تخصصی حداقل ۶ و حداکثر ۸ نیمسال است و تحصیل در این دوره به صورت تمام وقت است.

**تبصره ۱.** در صورتی که دانشجو در مدت مقرر دانش آموخته نشود، دانشگاه اختیار دارد مدت تحصیل وی را حداکثر تا دو نیمسال افزایش دهد.

**تبصره ۲.** تحصیل هم‌زمان دانشجوی این دوره در همان دوره یا سایر دوره‌های تحصیلی ممنوع است.

### **سنوات دانشجو**

**تبصره ۱.** در صورتی که دانشجو در مدت مقرر دانش آموخته نشود، دانشگاه اختیار دارد که مدت تحصیل را حداکثر تا دو نیمسال افزایش دهد. دانشجو بایستی درخواست افزایش سنوات را حداکثر تا دو هفته قبل از انتخاب واحد نیمسال مورد

درخواست، در سامانه گلستان ثبت و پس از تایید استاد راهنما، گروه آموزشی و دانشکده به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه اعلام نماید.

**تبصره ۲.** برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان تحصیل در نیمسال نهم کماکان رایگان اما در نیمسال دهم منوط به پرداخت شهریه ثابت در ابتدای هر نیمسال تحصیلی (مطابق سال ورود دانشجو به دانشگاه) است که طبق تعرفه هیأت‌امنا تعیین می‌شود.

**تبصره ۳.** طبق مصوبه هیات امناء، در صورتی که دانشجو (فارغ از نوع پذیرش) تا ۱ ماه پس از اتمام آخرین نیمسال مجاز (نیمسال ۵ برای دانشجویان کارشناسی ارشد و نیمسال ۹ برای دانشجویان دکتری) دفاع نماید ۱۵ درصد جریمه، تا ۲ ماه ۳۰ درصد جریمه و پس از آن بایستی تمام جریمه را پرداخت نماید. در هر صورت پس از اتمام نیمسال دانشجو موظف به ایجاد سرترم در نیمسال جدید است.

**تبصره ۴.** اگر دانشجو علیرغم اضافه سنوات، بنا به عللی خارج از اختیار خود و یا بروز مشکلات غیرقابل‌پیش‌بینی موفق به اتمام تحصیل نشود، با تایید استاد راهنمای دانشجو، گروه آموزشی و دانشکده‌ی مربوطه، درخواست دانشجو در کمیسیون موارد خاص طرح و متناسب با فعالیت‌های کمی و کیفی و علمی دانشجو، درباره مدت و نحوه ادامه تحصیل یا اخراج او تصمیم‌گیری خواهد شد. بدیهی است که ادامه تحصیل در این شرایط نیز منوط به پرداخت هزینه ثابت در ابتدای هر نیمسال تحصیلی است و دریافت هرگونه خدمات دانشجویی نیز مستلزم پرداخت هزینه‌ی مربوطه است. برای این کار دانشجو باید حداقل چهار هفته قبل از شروع نیمسال تحصیلی جدید، تقاضای خود را با ذکر دلایل مستند به استاد راهنما تسلیم نماید و پس از اخذ تایید از گروه آموزشی و دانشکده شخصا درخواست خود را به کمیسیون موارد خاص دانشگاه از طریق سامانه سجاد به آدرس <https://portal.saorg.ir> ارایه نماید.

#### **ماده ۹. تعداد واحدهای درسی دوره دکتری تخصصی**

تعداد واحدهای درسی دوره دکتری تخصصی ۳۶ واحد است که از این تعداد، ۱۲ تا ۱۸ واحد آموزشی و ۱۸ تا ۲۴ واحد پژوهشی است که در برنامه درسی هر رشته تحصیلی لحاظ می‌شود.

#### **ماده ۱۰. نمره ارزشیابی درس و ارزیابی جامع**

نمره ارزشیابی از هر درس به صورت عددی از صفر تا ۲۰ محاسبه می‌شود. حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۴ و میانگین کل قابل قبول پس از گذراندن تمام واحدهای آموزشی ۱۶ است. **تبصره.** برای ورود به مرحله ارزشیابی جامع، کسب میانگین کل حداقل ۱۶ از تمام دروس دوره الزامی است.

#### **دوره آموزشی دانشجوی دکتری**

**تبصره ۱.** تعداد واحدهای آموزشی و پژوهشی بر اساس برنامه مصوب و نظر گروه تخصصی و تصویب شورای آموزشی دانشکده و دانشگاه تعیین می‌گردد.

**تبصره ۲.** واحدهای آموزشی به منظور تسلط بر مفاهیم نوین هر رشته و تقویت توان علمی دانشجو برای اجرای فعالیت‌های پژوهشی با نظر گروه و بر اساس برنامه درسی مصوب هر رشته انتخاب می‌شود. در صورت نیاز به تعریف درس جدید، اقدامات لازم باید مطابق با مقررات مربوط از طریق گروه آموزشی انجام گیرد.

**تبصره ۳.** دانشجو با نظر گروه آموزشی و دانشکده می‌تواند حداکثر ۶ واحد درسی را به شرط عدم ارائه آن درس در دانشگاه خوارزمی به صورت میهمان از دانشگاه‌های دولتی برگزارکننده دوره دکتری اخذ نماید.

**تبصره ۴.** در شرایط خاص و در صورت نیاز، به تشخیص گروه ذی‌ربط و شورای آموزشی دانشکده، دانشجویان رشته‌های غیر مرتبط (در مقطع قبل) موظفاند علاوه بر واحدهای آموزشی مصوب، حداکثر ۱۲ واحد از درس‌های دوره‌های کارشناسی ارشد را به عنوان درس‌های جبرانی با حداقل نمره ۱۴ بگذرانند. گذراندن این درس‌ها در نیمسال اول پذیرش دانشجو (حداکثر تا پایان نیمسال دوم) الزامی است. نمرات این واحدها در میانگین نمره‌های دانشجو محاسبه نمی‌گردد.

**تبصره ۵.** در صورتی که دروس جبرانی در دوره کارشناسی ارشد دانشگاه ارائه نشود، دانشجو می‌تواند پس از تایید گروه و معاون آموزشی دانشکده، واحدهای مذکور را به صورت میهمان از دانشگاه‌های دولتی اخذ نماید.

**تبصره ۶.** گذراندن دروس جبرانی در صورت عدم وجود در سرفصل مصوب دوره دکتری، مدت مجاز دوره آموزشی را افزایش نمی‌دهد.

**تبصره ۷.** دانشجویان شاغل به تحصیل در دانشگاه‌های خارج از کشور که از سوی وزارت و بر اساس قوانین و مقررات مربوط برای ادامه‌ی تحصیل به دانشگاه معرفی می‌شوند، با نظر گروه آموزشی باید واحدهای درسی رشته مربوط را بگذرانند. این دسته از دانشجویان نیز تابع تمامی مواد و تبصره‌های این شیوه‌نامه خواهند بود.

**تبصره ۸.** دانشجو در مرحله آموزشی، موظف است در هر نیمسال حداقل ۶ و حداکثر ۱۰ واحد انتخاب نماید مگر آن‌که واحدهای باقیمانده از ۶ واحد کمتر باشد. در صورت اخذ هم‌زمان درس‌های جبرانی، این تعداد تا سقف ۱۴ واحد قابل افزایش است.

**تبصره ۹.** در صورتی که معدل دانشجو در ۲ نیمسال کمتر از ۱۶ شود محروم از تحصیل است.

**تبصره ۱۰.** در صورتی که میانگین نمرات دانشجوی دکتری پس از گذراندن کلیه دروس کمتر از ۱۶ باشد، دانشجو مجاز است با نظر استاد راهنما و تأیید گروه و دانشکده و با پرداخت شهریه (مطابق شهریه مصوب هیأت امنای دانشگاه بر اساس سال ورود)، فقط یک بار درس‌هایی را که نمره کمتر از ۱۶ هستند یا درس‌هایی از میان دروس مصوب را علاوه بر سقف واحدهای دوره، برای جبران میانگین کل، حداکثر در یک نیمسال تحصیلی اخذ نموده و با موفقیت بگذراند تا معدل کل دانشجو بالای ۱۶ شود. در صورتی که پس از یک ترم اخذ دروس اضافه، معدل دانشجو بالاتر از ۱۶ نشود دانشجو از ادامه تحصیل محروم می‌شود و فقط گواهی نمرات اخذ شده را پس از تسویه حساب با دانشگاه دریافت خواهد کرد.

**تبصره ۱۱:** محاسبه میانگین کل نمرات دانشجو صرفاً بر اساس آخرین نمره‌ی قبولی وی انجام می‌شود.

### ارزیابی جامع

**تبصره ۱۲.** هدف از ارزیابی جامع، احراز قابلیت‌های آموزشی و پژوهشی دانشجو است. شرایط شرکت در آزمون جامع به شرح زیر است:

الف) گذراندن درس‌های دوره‌ی آموزشی و کسب میانگین کل ۱۶ از ۲۰

ب) احراز حدنصاب قبولی در آزمون زبان خارجی، مطابق ماده ۲ این شیوه نامه

**تبصره ۱۳.** دانشجو در صورت داشتن شرایط فوق، درس ارزیابی جامع را در آن نیمسال اخذ و همچنین درخواست شرکت در آزمون جامع را در پیشخوان خدمت ثبت نموده و پس از اخذ مجوز از گروه و دانشکده، در ارزیابی جامع شرکت می‌نماید.

**تبصره ۱۴.** حداکثر طول مجاز دوره آموزشی ۴ نیمسال می‌باشد و دانشجو بایستی حداکثر در ترم ۵، در ارزیابی جامع شرکت و نمره قبولی را اخذ نماید. در صورتی که دانشجو طی ۵ نیمسال موفق به اتمام درس و قبولی در امتحان جامع نشود محروم از تحصیل بوده و ادامه تحصیل وی منوط به مجوز کمیسیون موارد خاص است.

**تبصره ۱۵.** دانشجو می‌تواند در طی این ۵ نیمسال حداکثر ۲ بار در آزمون جامع شرکت نماید. در صورت عدم قبولی، دانشجو محروم از تحصیل می‌شود.

**تبصره ۱۶.** دانشجویی که زودتر از نیمسال ۴، موفق به اتمام دروس شود ولی برای آزمون جامع آمادگی نداشته باشد بایستی درس "آمادگی آزمون جامع" را اخذ نماید. این درس حداکثر تا ترم ۴ قابل اخذ می‌باشد. پس از آن (یعنی در نیمسال ۵) دانشجو بایستی واحد آزمون جامع را اخذ و در ارزیابی جامع شرکت و نمره قبولی را اخذ نماید و در غیر اینصورت محروم از تحصیل می‌شود.

### دستورالعمل برگزاری ارزیابی جامع

**تبصره ۱۷.** ارزیابی جامع به صورت آزمون‌های کتبی و شفاهی است. مدیر گروه آموزشی باید مواد امتحانی و زمان برگزاری آن را در نیمسال مربوطه طی اعلامیه‌ای به اطلاع دانشجویان و طی نامه‌ای به آگاهی معاون آموزشی دانشکده برساند.

**تبصره ۱۸.** دانشجو موظف است حداقل یک ماه قبل از برگزاری ارزیابی جامع درخواست شرکت در ارزیابی جامع را از طریق پیشخوان خدمت سامانه گلستان جهت تایید مدیر گروه و معاون آموزشی دانشکده ثبت نماید.

**تبصره ۱۹.** ارزیابی جامع در هر رشته/گرایش حداکثر دو بار در سال (اردیبهشت و آبان ماه) به پیشنهاد گروه آموزشی و پس از تصویب شورای دانشکده برگزار می‌شود. زمان دقیق برگزاری آزمون جامع در هر سال تحصیلی، در شورای آموزشی دانشگاه تعیین می‌گردد.

### آزمون کتبی ارزیابی جامع

**تبصره ۲۰.** آزمون کتبی شامل ۳ تا ۵ عنوان از دروس مصوب برنامه درسی به پیشنهاد استاد راهنما و تصویب شورای گروه آموزشی است.

**تبصره ۲۱.** میانگین کل نمرات دانشجو در مجموع آزمون های کتبی نباید کمتر از ۱۶ (از ۲۰) و نمره هیچ یک از درس ها کمتر از ۱۴ باشد.

**تبصره ۲۲.** در صورتی که دانشجو در یک درس موفق به کسب نمره قبولی نشود اما میانگین نمرات دانشجو کمتر از ۱۶ نباشد، دانشجو می تواند در صورت درخواست و موافقت دانشکده، حداکثر یک ماه پس از آزمون کتبی، صرفا همان درس را مجددا امتحان دهد.

**تبصره ۲۳.** در صورتی که دانشجو آزمون کتبی را با موفقیت بگذراند مجاز به شرکت در آزمون شفاهی است. در صورت عدم موفقیت در امتحان کتبی، نمره آزمون جامع دانشجو مردود اعلام می گردد.

### آزمون شفاهی ارزیابی جامع

**تبصره ۲۴.** آزمون شفاهی پس از قبولی در آزمون کتبی انجام می شود و ۴۰ درصد نمره کل ارزیابی جامع را تشکیل می دهد. میانگین کل نمرات دانشجو، در مجموع آزمون های کتبی و شفاهی نباید کمتر از ۱۶ باشد.

**تبصره ۲۵.** برگزاری جلسه های آزمون شفاهی ارزیابی جامع بر عهده مدیر گروه و تحت نظارت معاون آموزشی دانشکده است و توسط کمیته ای مرکب از اعضای زیر که توسط شورای گروه تعیین می شود انجام می گیرد:

الف- استاد یا استادان راهنما

ب- دست کم دو عضو هیأت علمی متخصص دارای مدرک دکتری با سابقه سه سال تدریس یا تحقیق در دوره های تحصیلات تکمیلی با نظر گروه و تصویب شورای دانشکده که حداقل یکی از دو عضو مذکور دانشیار یا استاد و یکی از آنها ترجیحا خارج از دانشگاه باشد.

ج- یک عضو هیأت علمی دانشکده با معرفی معاون آموزشی دانشکده به عنوان نماینده تحصیلات تکمیلی.

**تبصره ۲۶.** آزمون شفاهی شامل سؤالاتی در زمینه توان علمی، قدرت بیان و استدلال دانشجو و طرح تحقیق رساله دانشجو به تشخیص کمیته برگزاری ارزیابی جامع انجام می گیرد. نمره نهایی بایستی حداکثر طی ۱ ماه اعلام گردد.

**تبصره ۲۷.** چنانچه دانشجو در آزمون کتبی، حداقل نمره لازم را کسب نماید ولی در آزمون شفاهی موفق به کسب نمره قبولی نشود، در صورت تقاضای دانشجو و تائید کمیته برگزاری، می تواند تا پایان همان ترم یکبار دیگر در ارزیابی جامع شفاهی شرکت نماید.

### نتیجه ارزیابی جامع

**تبصره ۲۸.** چنانچه دانشجو در ارزیابی جامع مردود گردد، گروه موظف است در ارزیابی جامع بعدی از تمام مواد امتحانی از وی ارزیابی به عمل آورد.

**تبصره ۲۹.** گواهی ارزیابی جامع پس از موفقیت در برگزاری جامع و ثبت آن در سیستم آموزشی دانشگاه در صورت درخواست دانشجو صادر می شود.

### ماده ۱۱. تغییر رشته و انتقال دانشجوی دوره دکتری تخصصی

«تغییر رشته» یا «انتقال» دانشجوی دوره دکتری تخصصی در همان دانشگاه یا سایر دانشگاهها (دولتی و غیردولتی) ممنوع است.

### ماده ۱۲. طرح پیشنهادی رساله دکتری

تصویب طرح پیشنهادی رساله در گروه آموزشی پس از گذراندن موفقیت آمیز ارزیابی جامع، شرط لازم برای اجرای رساله در دوره دکتری تخصصی است.

**تبصره.** رویکردها و سیاست های کلان برای جهت دهی به محورهای مطالعاتی و تحقیقاتی دانشجویان در انتخاب موضوع و نگارش رساله از سوی معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه تعیین و ضوابط و شرایط اختصاصی انجام آن در قالب رساله را شورای آموزشی دانشگاه تصویب می کند.

### طرح پیشنهادی رساله دکتری (پروپوزال)

**تبصره ۱.** طرح پیشنهادی رساله دکتری در شیوه ی آموزشی- پژوهشی بعد از قبولی در ارزیابی جامع توسط دانشجو و تحت نظر استاد یا استادان راهنما تهیه خواهد شد.

**تبصره ۲.** دانشجو پس از ارائه طرح پیشنهادی رساله دکتری به استاد راهنما و تأیید آن، بایستی طرح پیشنهادی را به گروه ارایه و موضوع را در گروه تصویب کند. پیش از آن دانشجو موظف است طرح پیشنهادی رساله دکتری را مطابق شیوه نامه مصوب تحصیلات تکمیلی در سایت ایرانداک ثبت نماید. حداکثر زمان بررسی در گروه آموزشی ۱ ماه می باشد. پس از آن، موضوع در جلسه شورای آموزشی-پژوهشی دانشکده مطرح و در صورت تصویب، پس از حداکثر ۱ ماه، بایستی از طرح خود در کمیته ای مرکب از اعضای زیر دفاع نماید:

۱) استاد یا استادان راهنما و مشاور

۲) دو تن از اعضای هیأت علمی متخصص گروه و یا سایر گروه های آموزشی دانشگاه خوارزمی متخصص در زمینه موضوع تحقیق رساله دکتری به پیشنهاد استاد راهنما و تصویب گروه آموزشی که حداقل دارای مرتبه استادیاری بوده و سه سال سابقه تدریس یا تحقیق در دوره های تحصیلات تکمیلی و ترجیحاً دانشیار باشد.

۳) نماینده تحصیلات تکمیلی (به پیشنهاد مدیر گروه) از اعضای هیات علمی دانشکده مربوطه. نماینده تحصیلات تکمیلی می تواند یکی از دو داور داخلی نیز باشد.

۴) یک نفر داور خارج از دانشگاه به پیشنهاد استاد راهنما و تصویب گروه آموزشی که ترجیحاً دارای مرتبه دانشجویی بوده و سه سال سابقه تدریس یا تحقیق در دوره‌های تحصیلات تکمیلی و ترجیحاً دوره‌ی دکتری داشته و زمینه تحقیقاتی ایشان در زمینه موضوع تحقیق رساله دکتری باشد.

**تبصره ۳.** حداکثر مهلت ارائه طرح پیشنهادی رساله دکتری، ترم ۶ است. در صورتی که دانشجو در انتهای ترم ۶ نیز نتواند از طرح پیشنهادی رساله دکتری خود دفاع نماید، محروم از تحصیل می‌شود.

**تبصره ۴.** برای دانشجویانی که ارزیابی جامع را با موفقیت گذرانده‌اند و در حال تدوین پروپوزال هستند تا ترم پنجم درس آمادگی رساله با واحد صفر ثبت می‌شود. اخذ واحد رساله صرفاً در آن نیمسال که دانشجو از طرح خود دفاع کرده و نیمسال‌های بعد از آن امکانپذیر است.

**تبصره ۵.** دانشجو پس از تصویب طرح پیشنهادی رساله تا زمانی که از رساله‌ی خود دفاع نکرده، موظف است بر اساس تقویم دانشگاهی در نیمسال‌های بعدی برای رساله، ثبت‌نام نماید. عدم ثبت‌نام دانشجو در سنوات مجاز تحصیلی به منزله‌ی انصراف از تحصیل است.

### ماده ۱۳. تعیین استاد راهنما

دانشجوی دوره دکتری تخصصی مجاز است علاوه بر استاد راهنمای اصلی، استاد راهنمای دوم نیز داشته باشد. استاد راهنما به درخواست دانشجو و از میان اعضای هیأت علمی دارای شرایط دانشگاه محل تحصیل و با مرتبه علمی حداقل استادیاری با تأیید گروه آموزشی تعیین می‌شود. انتخاب استاد/استادان مشاور به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید گروه آموزشی از میان اعضای هیأت علمی یا افراد دارای صلاحیت با تخصص مرتبط، امکان‌پذیر است.

### شرایط استاد راهنمای رساله دکتری

**تبصره ۱.** استاد راهنمای رساله دکتری به پیشنهاد دانشجو و موافقت استاد و تأیید گروه آموزشی و شورای آموزشی دانشکده و با شرایط زیر تعیین می‌شود:

الف. استاد راهنمای اول بایستی عضو هیأت علمی تمام‌وقت دانشگاه و حداقل استادیار باشد.

ب. دست کم دو پایان‌نامه در دوره کارشناسی ارشد راهنمایی کرده باشد.

ج. در سال پیش از آن بدون استفاده از امتیاز ذخیره ترفیع پژوهشی را اخذ کرده باشد.

د. دست کم یک درس در مقطع دکتری تدریس کرده باشد.

ه. موضوع رساله با زمینه تخصصی، سوابق تحقیقاتی و توانایی‌های علمی استاد بنا بر تشخیص گروه آموزشی، همخوان و همسو باشد.

**تبصره ۲.** ظرفیت تعداد راهنمایی رساله دانشجو توسط استاد راهنما منطبق با دستورالعمل مصوب در شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه است. معاون آموزشی و مدیر گروه آموزشی دانشکده ملزم به رعایت سقف تعداد دانشجو برای هر عضو هیأت علمی هستند. در صورت رعایت نشدن سقف مجاز تعداد دانشجو، مدیر تحصیلات تکمیلی ملزم به حذف کد پایان‌نامه و رساله‌های بالاتر از سقف است.

**تبصره ۳.** در صورتی که تعداد دانشجویان دکتری در هر دوره کمتر از اساتیدی دارای شرایط اخذ رساله باشد، اساتید فوق از دانشجویان دوره بعدی ظرفیت خود را تکمیل خواهند کرد.

**تبصره ۴.** در مورد اعضای هیات علمی دانشگاه که در رشته تخصصی ایشان در مقطع ارشد و دکتری دانشجو پذیرش نمی شود در صورت موافقت شورای آموزشی دانشگاه می توانند راهنمایی و مشاوره پایان نامه یا رساله دانشجویان سایر دانشگاه ها را بر عهده بگیرند که در این صورت حداکثر ظرفیت راهنمایی از دانشجویان خارج از دانشگاه، ۵۰ درصد ظرفیت مصوب دانشگاه است.

**تبصره ۵.** استاد راهنمای دوم یا مشاور با پیشنهاد استاد راهنما و تأیید گروه آموزشی و شورای آموزشی دانشکده با حداقل مدرک دکتری (ترجیحاً استادیار) و مرتبط با موضوع رساله انتخاب می گردند.

**تبصره ۶.** چنان چه پس از اخذ رساله، استاد راهنما و یا دانشجو بنا به دلایلی از همکاری با یکدیگر منصرف شوند، باید تقاضای کتبی خود را با توضیحات لازم به گروه ارائه نماید تا موضوع در گروه و شورای دانشکده بررسی و تصمیم گیری شود.

#### ماده ۱۴. دفاع از رساله دکتری

دانشجو پس از تدوین رساله و مشروط بر تأیید استاد/استادان راهنما از حداقل کیفیت دستاوردهای علمی (چاپ یک مقاله علمی - پژوهشی معتبر و مستخرج از رساله و یا ثبت پتنت خارجی)؛ مجاز است در حضور هیأت داوران از رساله خود دفاع کند.

**تبصره.** محدوده شاخص های کیفیت دستاوردهای علمی توسط معاونت آموزشی و با مشارکت معاونت پژوهش و فناوری تعیین و پس از تصویب در شورای آموزشی دانشگاه قابل اجرا است.

#### انجام رساله دکتری

**تبصره ۱.** دانشجو موظف است پس از تصویب طرح پیشنهادی رساله دکتری بلافاصله نسبت به انجام رساله اقدام نماید.

**تبصره ۲.** دانشجو بایستی پس از تصویب پروپوزال، هر ۶ ماه (یا هر نیمسال) یکبار گزارش پیشرفت های خود را مطابق فرم پیوست ارائه و به تأیید استاد راهنما و مدیر گروه برساند. همچنین این گزارش ها بایستی در سامانه گلستان ثبت شود. یک نمره از نمره رساله منوط به ارائه گزارش های شش ماهه است که بر اساس گزارش سامانه گلستان و توسط معاون پژوهشی دانشکده انجام می شود. همچنین پیشرفت کار دانشجو بایستی در گلستان ثبت شود و بر اساس آن حق التدریس استاد پرداخت می گردد.

**تبصره ۳.** دانشجو مجاز است در زمان تدوین رساله دکتری و برای ادامه فعالیت های پژوهشی خود طبق آیین نامه مصوب وزارت و با تأیید استاد راهنما در مدت مجاز تحصیلی با عنوان فرصت مطالعاتی به یکی از دانشگاه های آموزش عالی داخلی یا خارجی سفر کند.

**تبصره ۴.** حسب مصوبه هیات امنای دانشگاه، در صورتی که فرصت مطالعاتی خارج از کشور در دانشگاه های خارجی با رتبه بین المللی زیر ۵۰۰ که مورد تأیید معاونت پژوهشی دانشگاه است انجام شود با تأیید استاد راهنما یک ترم به سنوات مجاز دانشجو اضافه می شود.

**تبصره ۵.** ثبت نام دانشجویی که در فرصت مطالعاتی به سر می برد، پس از بازگشت ایشان و ارائه ی گزارش پیشرفت تحصیلی امکان پذیر است. مجوز کتبی ثبت نام را شورای آموزشی دانشکده پس از دریافت گزارش پیشرفت تحصیلی دانشجو صادر می کند



و نظارت بر اجرای ثبت نام بر عهده ی گروه مربوط است. هم چنین دانشکده موظف است رونوشت مجوز را به انضمام مستندات برای تأیید یا رد، به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال نماید.

### برگزاری جلسه ی پیش دفاع رساله دکتری

**تبصره ۶.** دانشجویی که حداقل دستاوردهای پژوهشی برای دفاع از رساله دکتری را داشته باشد، بایستی نسبت به برگزاری پیش دفاع اقدام نماید. دانشجو بایستی درخواست برگزاری جلسه پیش دفاع از رساله دکتری را در پیشخوان خدمت گلستان ثبت و همچنین نسبت به بارگذاری مستندات کفایت دفاع اقدام نموده تا به تأیید استاد راهنما، مدیر گروه و معاونان آموزشی و پژوهشی دانشکده برسد. این کار باید دست کم دو هفته قبل از پیش دفاع انجام شود.

**تبصره ۷.** قبل از پیش دفاع، احراز کفایت دستاوردهای علمی رساله، مطابق با اهداف طرح پژوهشی و متناسب با موضوع رساله، از طریق رایحه پذیرش نهایی با مشخص بودن شماره مجله و تاریخ چاپ مقاله متناسب با حداقل دستاوردهای پژوهشی مصوب شورای آموزشی-پژوهشی هر دانشکده با تأیید معاون پژوهشی دانشکده صورت می گیرد.

**تبصره ۸.** در صورت اخذ مجوز دفاع بر اساس ارائه پذیرش قطعی مقاله، لازم است حداکثر تا قبل از فارغ التحصیلی، مقاله چاپ شده کاغذی یا الکترونیکی (doi) جهت انجام امور فارغ التحصیلی به آموزش دانشکده ارائه گردد.

**تبصره ۹.** وابستگی سازمانی دانشجو و استاد در مقاله مستخرج از رساله دکتری باید منحصراً با نام «دانشگاه خوارزمی» باشد.

**تبصره ۱۰.** مرجع تشخیص مستخرج بودن مقاله از رساله، گروه آموزشی است. مقالاتی که پیش از دفاع پروپوزال، ارسال می شوند به شرط مستخرج بودن از رساله ی دانشجو، قابل قبول هستند.

**تبصره ۱۱.** دانشجو در جلسه پیش دفاع از رساله ی خود در جلسه ای با حضور استاد راهنما و مشاوران و دو داور داخلی (ترجیحاً همکارانی که در جلسه پروپوزال حاضر بودند)، دفاع خواهد نمود. رساله ی دانشجو پس از اصلاحات احتمالی و تأیید استاد راهنما آماده ی دفاع نهایی خواهد شد. دانشجو باید گزارش جلسه ی پیش دفاع مذکور را برای صدور مجوز دفاع نهایی در سامانه گلستان بارگذاری نماید.

### ارزیابی رساله (دفاع از رساله)

**تبصره ۱۲.** دانشجو بعد از پیش دفاع از رساله دکتری و تأیید استاد راهنما موظف است در حضور هیأت داوران از آن دفاع نماید.

**تبصره ۱۳.** حداقل فاصله بین تصویب طرح پیشنهادی رساله در جلسه دفاع و تاریخ دفاع از رساله ۹ ماه است.

**تبصره ۱۴.** حداکثر مهلت درخواست دفاع نهایی ۶ ماه و حداقل ۲ هفته پس از برگزاری جلسه پیش دفاع است.

**تبصره ۱۵.** دانشجو موظف است همانندجویی کل رساله دکتری را از طریق سایت ایرانداک انجام داده و نتیجه را در سامانه گلستان ثبت نماید. مقدار مجاز مشابهت مطابق شیوه نامه همانندجویی تحصیلات تکمیلی است.

**تبصره ۱۶.** درخواست صدور مجوز دفاع از رساله در پیشخوان خدمت سامانه گلستان توسط دانشجو دست کم دو هفته پیش از دفاع ثبت می شود. پس از تأیید استاد راهنما مبنی بر آماده بودن دانشجو، تاریخ پیشنهادی دفاع توسط استاد راهنما به گروه و دانشکده ارسال می گردد تا با تأیید ایشان، تاریخ دفاع قطعی شود.

**تبصره ۱۷.** رساله دست کم ۱۵ روز پیش از دفاع باید در اختیار هیأت داوران قرار گیرد.

**تبصره ۱۸.** برای برگزاری جلسه نهایی دفاع، بایستی فرم تأییدیه رساله (موجود در انتهای این شیوه نامه) توسط داوران خارجی مبنی بر قابل قبول بودن رساله تکمیل گردیده و در سامانه گلستان بارگذاری شود. پس از این، معاون آموزشی دانشکده مجوز دفاع از رساله را در گلستان تأیید می نماید.

**تبصره ۱۹.** جلسه دفاع با حضور استاد (ان) راهنما، مشاور (ان)، هیأت داوران و نماینده ی تحصیلات تکمیلی دانشگاه رسمیت می یابد. لازم به یادآوری است کلیه مراحل تشکیل جلسه دفاع از پروپوزال و رساله دکتری بصورت محرمانه در آموزش دانشکده انجام می پذیرد.

**تبصره ۲۱.** ریاست جلسه ی دفاع، نظارت بر حسن اجرا، رعایت ماده های این شیوه نامه و مصوبات شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه در رابطه با دفاع بر عهده ی نماینده ی تحصیلات تکمیلی دانشگاه است.

**تبصره ۲۱.** ترکیب هیأت داوران به شرح زیر است:

الف) استاد یا استادان راهنما

ب) استاد یا استادان مشاور

پ) دو عضو هیأت علمی با حداقل مرتبه استادیاری و بالاتر با حداقل ۳ سال سابقه ی تدریس یا تحقیق در دوره های تحصیلات تکمیلی و ترجیحاً دوره ی دکتری از داخل گروه آموزشی به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید گروه و شورای آموزشی دانشکده به عنوان داور داخلی. این دو عضو هیأت علمی ترجیحاً اساتیدی باشند که در جلسه دفاع از طرح پیشنهادی رساله دکترای دانشجو حضور داشتند.

ت) دو داور خارجی که یک داور می تواند خارج از گروه آموزشی بوده و داور دیگر بایستی از خارج دانشگاه، در رشته گرایش مورد نظر ترجیحاً با مرتبه ی دانشیاری و بالاتر و متخصص در زمینه ی رساله به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید شورای آموزشی دانشکده انتخاب گردد.

ث- نماینده تحصیلات تکمیلی (بدون حق رای) که به پیشنهاد مدیر گروه و با حکم رییس دانشکده تعیین می شود.

**تبصره ۲۲.** نماینده تحصیلات تکمیلی بایستی از اعضای هیأت علمی بوده و می تواند همزمان نقش داور داخلی را نیز داشته باشد.

## ماده ۱۵. نمره رساله دکتری

نمره رساله در میانگین کل محاسبه نمی شود و ارزشیابی آن به صورت کیفی و به شرح زیر انجام می شود:  
مردود (کمتر از ۱۶)؛

قبول با درجه؛ خوب (۱۶ تا ۱۷/۹۹)، خیلی خوب (۱۸ تا ۱۸/۹۹) و یا عالی (۱۹ تا ۲۰).

**تبصره ۱.** چنانچه ارزشیابی رساله، مردود اعلام شود، با تأیید هیأت داوران حداکثر یک نیمسال تحصیل به دانشجو اجازه داده می شود تا پس از اعمال نظرات اصلاحی داوران، یکبار دیگر در جلسه دفاع شرکت و رساله خود دفاع کند.  
**تبصره ۲.** دانشجویی که در سنوات مجاز تحصیلی با موفقیت از رساله خود دفاع نکند، با رعایت ضوابط مربوط فقط گواهی گذراندن واحدهای درسی را دریافت می کند.

### نگارش و ارزشیابی رساله

**تبصره ۱.** ارزیابی رساله بر اساس کیفیت علمی و پژوهشی، میزان نوآوری، چگونگی دفاع از یافته های پژوهشی و نحوه نگارش انجام می شود. ضمناً در نگارش الزاماً دستورالعمل مصوب معاونت پژوهشی دانشگاه رعایت گردد.

**تبصره ۲.** رساله کلیه رشته های تحصیلی (به استثنای زبان های خارجی) باید به زبان فارسی نگارش و دفاع شود.

**تبصره ۳.** نگارش و دفاع از رساله رشته های زبان های خارجی، مانند زبان و ادبیات انگلیسی، زبان و ادبیات عربی حسب نظر استاد راهنما و گروه آموزشی می تواند به همان زبان رشته ی تحصیلی باشد.

**تبصره ۴.** دانشجویان اتباع مجاز به نگارش رساله به زبان انگلیسی هستند و نگارش چکیده ی بلند به فارسی، الزامی است.

**تبصره ۵.** در پایان جلسه دفاع، اعضای هیأت داوران، ارزیابی رساله ی دانشجو را بر اساس «سطوح ارزیابی رساله» تعیین می نمایند.

نمره رساله در میانگین کل محاسبه نمی شود و ارزشیابی آن به شرح زیر انجام می شود.

۱) عالی (از ۱۹ تا ۲۰)

۲) خیلی خوب (۱۸ تا ۱۸/۹۹)

۳) قبول با درجه خوب (۱۶ تا ۱۷/۹۹)

۴) مردود (کمتر از ۱۶)

نماینده تحصیلات تکمیلی، سطح ارزیابی را ثبت و تأیید می نماید و این نتیجه در کارنامه ی دانشجو درج می گردد.

**تبصره ۶.** تشخیص هیأت داوران مبنی بر قبول رساله با هر یک از سطوح سه گانه ی عالی، خیلی خوب و خوب مذکور در بند پیشین به مفهوم نادیده گرفتن اصلاحات احتمالی لازم در رساله نخواهد بود بلکه بدین مفهوم است که پس از انجام اصلاحات مورد نظر هیأت داوران، نیازی به دفاع مجدد از رساله نیست. در این صورت، دانشجو باید حداکثر ظرف مدت ۲ ماه پس از دفاع، رساله ی اصلاح شده را با تأیید مجدد استاد راهنما، یکی از داوران به انتخاب هیأت داوران و نماینده ی تحصیلات تکمیلی دانشگاه به گروه تحویل دهد.

**تبصره ۷.** یک نمره از نمره نهایی رساله دانشجو بر اساس ارایه گزارش‌های ۶ ماهه و دو نمره نیز بر اساس دستاوردهای پژوهشی رساله است که بر اساس مصوبات هر دانشکده صورت می‌پذیرد.

**تبصره ۸.** ملاک تصمیم‌گیری در خصوص رد یا قبول رساله و همچنین درجه آن، میانگین نمرات بدون وزنی است که استاد(ان) راهنما و مشاور(ان) و نیز داوران بصورت مستقل به دانشجو می‌دهند. در این نمره‌دهی استاد(ان) راهنما و مشاور در مجموع یک رای و هر یک از داوران نیز دارای رای مستقل هستند.

### ماده ۱۶. ملاک دانش‌آموختگی

ملاک دانش‌آموختگی، گذراندن کلیه واحدهای دوره، داشتن میانگین کل حداقل ۱۶ و موفقیت در دفاع از رساله است.

**تبصره.** تاریخ دانش‌آموختگی، روز دفاع با کسب درجه قبولی از رساله است.

### دانش‌آموختگی

**تبصره ۱.** دانشجو پس از گذراندن واحدهای درسی و کسب درجه‌ی حداقل «قبول» از رساله‌ی خود، دانش‌آموخته‌ی دوره‌ی دکتری شناخته می‌شود و به دریافت درجه‌ی دکترای تخصصی نائل می‌گردد.

**تبصره ۲.** در صورت تأخیر دانشجو در تحویل رساله‌ی اصلاح‌شده و تسویه حساب، جریمه تعلق می‌گیرد. جریمه پس از ۳ ماه اعمال و مقدار آن معادل یک چهارم شهریه ثابت معادل دانشجوی شبانه به ازای هر ماه می‌باشد.

**تبصره ۳.** مدرک دوره‌ی دکتری با ذکر شیوه‌ی آموزشی-پژوهشی و نوع پذیرش صادر می‌شود.

**تبصره ۴.** انواع گواهی‌های صادره توسط اداره دانش‌آموختگان:

الف. گواهی موقت با ارزش استخدامی

ب. گواهی فارغ‌التحصیلی بدون ارزش استخدامی و ترجمه

ج. دانشنامه

### ماده ۱۷. تخلف علمی دانشجو

چنانچه دانشجو در حین تحصیل و انجام پژوهش و تدوین رساله مرتکب تخلف علمی (جعل، تقلب، کپی‌برداری و مانند این‌ها) شود و تخلف او از سوی دانشگاه تأیید گردد، از ادامه تحصیل محروم و اخراج می‌شود. تبصره. احراز و اثبات تخلف علمی دانشجو پس از اتمام تحصیلات از سوی دانشگاه، منجر به ابطال مدرک تحصیلی صادرشده خواهد شد.

### بررسی تخلف علمی دانشجو

تبصره ۱. احراز و اثبات تخلف علمی دانشجو در تدوین رساله در کمیته اخلاق دانشگاه انجام می شود.

### ماده ۱۸. مسئولیت حسن اجرای شیوه نامه ی دکتری

مسئولیت حسن اجرای این شیوه نامه آیین نامه و پاسخگویی قانونی به آن بر عهده دانشگاه و نظارت بر اجرا و تفسیر مفاد آن بر عهده معاون آموزشی دانشگاه است.

این شیوه نامه ی اجرایی، بر اساس آیین نامه ی دوره ی دکتری ابلاغ شده به شماره ۲/۴۳۰۶۹ مورخ ۹۷/۳/۱ تنظیم و در جلسه شورای آموزشی مورخ ۲۴ آذر ۱۳۹۹ به تصویب رسید و اجرای آن برای دانشجویان دوره ی دکترای ورودی سال ۱۳۹۷ و بعد از آن الزامی است. از تاریخ اجرا، کلیه ی آیین نامه ها، بخش نامه ها و دستورالعمل های مغایر با این شیوه نامه لغو می گردد. اتخاذ تصمیم در خصوص سایر موارد پیش بینی نشده بر عهده ی شورای آموزشی و یا شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه است. در ضمن حسن اجرای این شیوه نامه در هر دانشکده به عهده رییس آن دانشکده است.

### فرم تاییدیه رساله توسط داوران

نام و نام خانوادگی دانشجو: دانشکده: گروه:

عنوان رساله:

استاد ارجمند جناب آقای/سرکار خانم دکتر

با تشکر و قدردانی برای ارزشیابی رساله، خواهشمند است پس از مطالعه ی رساله ی پیوست، فرم نظرخواهی ذیل را تکمیل فرمائید.

ردیف	ارزیابی رساله	امتیاز	حداکثر امتیاز
۱	میزان خلاقیت و نوآوری رساله		۱۵
۲	توان علمی دانشجو و میزان تسلط در زمینه کار تحقیقی		۱۵
۳	استفاده از امکانات و روش های نوین و مناسب		۱۰
۴	میزان موفقیت در رسیدن به اهداف رساله		۱۰
۵	قابل فهم بودن برای خواننده		۵
۶	ایجاد انگیزه و رغبت در دانشجویان بعدی جهت تحقیق و مطالعه		۵
۷	کیفیت نگارش		۵
۸	حروف چینی و ویرایش رساله		۵
۹	نگارش چکیده فارسی		۲
۱۰	نگارش چکیده انگلیسی		۳
۱۱	نگارش مقدمه، کلیات و مروری بر مطالعات		۵
۱۲	نگارش روش کار و مواد مورد استفاده		۵
۱۳	نگارش نتایج و استفاده صحیح از نمودار، جدول، عکس		۵
۱۴	نگارش بحث و نتیجه گیری و ارائه پیشنهادات		۵
۱۵	منابع مورد استفاده و نگارش منابع		۵
۱۶	جمع		۱۰۰

تذکر: در صورتی که امتیاز اخذ شده در این جدول از ۷۰ درصد کل امتیازات کمتر باشد، رساله قابل دفاع نمی باشد.

امضا و تاریخ

### فرم گزارش ۶ ماهه

فرم گزارش شش ماهه شماره .....

لغایت

از تاریخ

رشته:	دانشکده:	نام و نام خانوادگی دانشجو:	
تاریخ تصویب پروپوزال:		مقطع تحصیلی:	گرایش:
نام و نام خانوادگی استاد راهنما:			
عنوان رساله / پایان نامه:			

الف- گزارش کار:

۱- خلاصه‌ای از فعالیتهای انجام شده در ۶ ماه گذشته:

۲- عناوین فعالیتهای پیش‌بینی شده در ۶ ماه آینده:

۳- مشکلات حین انجام کار و ارائه پیشنهادات:

تاریخ و امضاء دانشجو

ب- ارزیابی استاد راهنما:			
۱- تا چه حد اجرای پایان نامه مطابق جدول زمانبندی پیشرفت کرده است:			
<input type="checkbox"/> عالی	<input type="checkbox"/> خوب	<input type="checkbox"/> متوسط	<input type="checkbox"/> ضعیف
پیشنهادات اصلاحی:			
تاریخ و امضاء استاد راهنما			

نظر مدیر گروه آموزشی:
تاریخ و امضاء

معاون آموزشی دانشکده:
تاریخ و امضاء